

1937 Nowy Sącz Rok IX

Nr. 51 i 52

niedziela 26-go grudnia

Ceny ogłoszeń:

Cała strona 200 zł., 1/2 strony 100 zł., 1/4 strony 60 zł., 1/8 strony 35 zł., 1/16 strony 20 zł.

Ogłoszenie zwykłe za 1 mm. 30 gr., w tekście 40 gr.: przed tekstem 60 gr. — Kolumny ogłoszeń zwykłych składają się z czterech szpalt. Przy miesięcznym względnie dłuższym ogłoszeniu znaczna zniżka.

PISMO REDAGUJE KOMITET

Tygodnik powiatów: gorlickiego, jasińskiego, krośnieńskiego, limanowskiego, nowosądeckiego, nowotarskiego i żywieckiego

Opłata pocztowa uliszczona gotówką.

Adres Redakcji i Administracji:
Nowy Sącz, ulica Jagiellońska 1. 5

Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu.

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 4—5 po południu.

Godziny urzędowe Redakcji:
od 10—11 przedpoł. i od 4—6 popoł.

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie wraz z dostarczeniem do domu 80 gr. Zamiejscowa miesięcznie 1 zł. Wpłacać na konto czekowe Administracji.

Konto czekowe P. K. O. 409-090.
Telefon Nr. 210.GŁOS
PODHALA

PISMO REDAGUJE KOMITET

Chodźmy do Betlejemskiej Dzieciny

(tgs) Do Betlejemskiej chodźmy stajenki. Za światłem gwiazdy, która tak jasno na horyzoncie płonie. Chodźmy ze śpiewem kolendowym na ustach, z nadzieją w sercach, z tęsknotą w oczach. Pochylmy głowy ku błogosławiącym dłoniom Narodzonego Boga, odświeżmy nasze myśli, zamiary i szlachetne pragnienie krzepiącą wiarą, że Boska Moc wyprowadzi nas i świat cały z chaosu zła, z odmetu krzywd i nienawiści.

»Chwała na wysokości Bogu a na ziemi pokój ludziom dobrej woli!« Tak mało jest dzisiaj ludzi dobrej woli i tak mało miłości pokoju. Myśl ludzka szuka zaspokojenia i wyładowania się w bitewnej pożodze, w płaczu dzieci i matek, w straszliwej zemście, której źródłem nawet nie wiadomo, co..

Od Betlejemskiej Stajenki idzie powiew Dobra i Miłości na świat. Otwórzmy serca na jego przyjście. Ten powiew orzeźwi nam serca i czyny, uszlachetni tęsknoty. Każę podać ręce tym, których wczoraj nienawidziliśmy i współpracować w dziele pokoju i zgody z tymi, z którymi do niedawna prowadziliśmy swary. Niechaj uścisk ten, uścisk przyjaźni i zgody, będzie braterski, mocny i twardy!

Wigilia... W białej śnieżnej przyodziewie iskrzy się ziemia. Na nie-

bosknie pali się zimowe słońce a zmierzchem i nocą miliony gwiazd i srebrny księżyc Mróz chrzęści

pod nogami. Okna domów murowanych i słomą krytych chat świecą się nie tylko światłami lamp

i choinkowych świec, ale i ogniem oczekiwania i ciekawości mimo, że co roku taksamo choiny się palą, co roku gwiazda Betlejemu wschodzi, i co roku łamiemy się opłakiem, życząc sobie jaknajlepiej. Oczekiwanie, tęsknota ludzka są nieśmiertelne. Ciągłe żyją w ludzkich duszach i ustawicznie spodziewają się słońca i szczęścia... Jutro.

Czy zbliży się do nas to upragnione szczęście? Czy słońce, o które tak modlimy się wargami i sercami codziennie, zajaśnieje pełnym światłem nad czołami ludzi?

Jest to szczęście w nas samych, jest lepsze jutro w naszych sercach i w naszej woli. Nie znajdziemy ich poza sobą.

Betlejemskie światło wskaże drogę do prawdy ludzkiej i serca ludzkiego, bowiem betlejemskie światło jest samo prawdą i szczęściem. Idźmy za tym światłem świętym. Ono nas skrzepi cudownie i mrok życia rozwidni.

U stóp Dzieciny Bożej prosimy o błogosławieństwo dla naszych poczyni. Prosimy o dobre i mądre poczynania. Niezgodę spalmy, jak chwast, jak kłokol. A gdy znajdziemy się w glorii Bóstwa — prosimy Narodzonej Dzieciny, aby »podniosła bożą rękę i pobłogosławiła Ojczyźnie miłej!..

Niech Narodzenie Chrystusa, będzie narodzeniem Zgody w Państwie!

Wesołych i Pogodnych sercem Świąt Bożego Narodzenia życzą Wszystkim Prenumeratorom, Czytelnikom, Przyjaciółom i Współpracownikom

Redakcja i Administracja „Głosu Podhala”.

Uśmiech dziecka woła o ludzkie serce

Uśmiech człowieka jest wyrazem nastroju i twórczego czynnika radości. Łagodzi on nawet szpetotę, wydobywając ukryte pierwiastki piękna. Ale najmiłszy z wszystkich uśmiechów jest uśmiech dziecka, bez troski i pełen dziwnej słodyczy. Na widok uśmiechniętej twarzyczki dziecka mięknie nawet najbardziej zły człowiek. Uśmiech taki jest pełen jakiejś dziwnej mocy i promieniuje dobrem. Skąd powódzenie najmłodszej aktorki filmowej świata, małej Shirley! Płyne ono z jej uśmiechu. Miliony ludzi na całym świecie podziwiają na srebrnym ekranie jej uśmiechniętą twarzyczkę. Radują się, z napięciem śledząc dzieje „bohaterki filmu”.

Na ulicy, w parku, w szkole czy gdziekolwiek, widzimy uśmiechniętą twarz dziecka. Budzi on dobre instynkty. Wiele „burz domowych” zażegnał bezwiednie taki, uśmiech. Od wielu złych czynów uchronił ludzi w chwili ich rozpacz.

Niestety nie na wszystkich obliczach dzieci gości zawsze uśmiech, istnieją dzieci, które rzadko się śmieją. Są nawet takie, które nigdy się nie uśmiechają. Czyż to możliwe?

Ale nie tylko, że się nie śmieją, ale i nie płaczą, dzieci, które nagle przestały być dziećmi, dotknięte złym losem. Dzieci, które pod wpływem okoliczności przedwcześnie dojrzewają a na twarzach ich gości ponury grymas smutku. Paczy to ich młodziutkie duszyczki, czyniąc niepowetowaną krzywdę. To dzieci ludzi bez pracy. Z dostatku przeszły w biedę, z ciepła w zimno.

I dlatego, kiedy w oczy bije nam wszędzie napis — Pomóżcie bezrobotnym! — zastanówmy się nad losem biednych dzieci. — Porównajmy, ich dolę z dobrobytem naszych dzieci. Wynik jest przesądzony. Odłożymy na później jakiś drobny, niekoniecznie pilny wydatek wpłacając jakąś sumę na konto Pomocy Zimowej Bezrobot-

nym. Drobna rzecz a rezultat olbrzymi. A kiedy nasza córeczka lub synek powie, że w szkole jest biedne dziecko, zaprosimy je na obiad. Gdy postąpimy w ten sposób wszyscy, znowu uśmiech zagości na twarzach wszystkich polskich dzieci, niosąc radość ogółowi. Bezrobotny widząc w domu uśmiechnięte dziecko swe, prędzej przetrwa okres zimy. Serce jego napełni się otuchą.

Nie ociągajmy się więc ani chwili,

MAJĄTEK

Podole-Górowa

w całości lub w drodze parcelacji do sprzedania.

Pierwszeństwo mają wywłaszczeni pod zaporę wodną w Rożnowie.

Informacje z grzeczności udziela: Ludwik Pasek — Nowy Sącz, ul. Kraszewskiego 29.

nie odkładajmy tego na jutro co mamy obowiązek zrobić dzisiaj. I miejmy również na uwadze to, że od warunków w jakich żyje i wychowuje się dziecko polskie, zależy przyszłość kraju, los nas wszystkich.

Czytajcie Głos Podhala!

Niezawodny tani zakup „Bławat Polski“

Nowy Sącz Jagiellońska 2.

Poleca na sezon jesienno-zimowy wszelkie materiały wełniane na ubrania, płaszcze, kostiumy i suknie. Jedwabie sukniowe i podszewkowe. Płótna białe, pościelowe, stołowe i fartuchowe.

Najtańsze źródło zakupu dla każdego.

Najniższe ceny gotówkowe!

Zima w Ziemi Sądeckiej

(cmh.) Nadchodzi zima a z nią po przykrych jesieni, ożywienie turystyczne i zimowiskowe.

Byleby spadł śnieg i mrozy sprzęgły wody w nieruchomą lśniąca tafle.

Miłośnicy sportów zimowych planują już bliższe i dalsze wycieczki, obmyślają nad metodami i techniką hokeja czy sportu saneczkowego. Ustala się już terminy zawodów. Wytacza się na mapach i w terenie trasy przyszłych szlaków wycieczkowych czy konkurencyjnych. Poprawia się tory saneczkowe, skocznie, urządzenia lodowisk i td.

Sportowcy i turyści przygotowują swój sprzęt w postaci nart, sanek, łyżew, kijków hokejowych, a miłośnicy sportu wysokogórskiego czekają, liny, raki, haki i td.

Z utęsknieniem i niecierpliwością oczekuje się tej „prawdziwej zimy”.

Każdemu tylko przychodzi rozstrzygnąć, gdzie ma spędzić zimę, czy chociaż jej kilka dni. Na jaką wybrać się wycieczkę i do jakiej konkurencji zawodów stanąć.

Reprezentacje drużyn sportowych obmyślają, z kim i gdzie mają się spotkać.

Jednym — słowem ruch niebываły nie tylko w Polsce ale i za jej granicami.

Również i zimowiskowe okolice górskie przygotowują się do spełniania swych zadań.

Poza Podhalem Tatrzańskim na czoło wysuwa się niewątpliwie Ziemia Sądecka, która prócz znakomitych terenów narciarskich posiada wszelkie urządzenia do zimowych sportów i do należytego ich wykorzystania.

Postanawiamy więc, że spędzimy wakacje zimowe czy urlop w ziemi sądeckiej.

Czekają na nas miłe niespodzianki, wrażenia przeżywanych chwil, przygody

Wsiadamy więc do pociągu (bo w zimie nie rzadko komunikacja autobusowa bywa przerwana), który minawszy starożytny Tarnów, zapuszcza się w malowniczą dolinę Białej Dunajkiej. Z okien wagonu obserwujemy śnieżne stoki Podkarpacia. Tu i ówdzie pojawia się narciarz.

Uśmiecha się zimowa przyroda do nas.

Wreszcie po dłuższym postoju w Stróżach, jesteśmy na ziemi sądeckiej w Grybowie. Tu możemy wysiąść. — Jeży się przed nami majestatyczny

Chełm. Wabią nas śnieżne stoki pobliskich gór.

Zamieszkujemy w Grybowie bardzo tanio, skąd robimy wycieczki na Chełm, Jaworze, Rosohatkę i td.

Dla wygody możemy podjechać pociągiem do Ptaszkowej, najwyższego punktu na linii Tarnów—N. Sącz. Tu możemy również zamieszkać w góralskich domkach.

Przepiękne wycieczki, szalone zjazdy, różnorodność terenu, oto zalety tej części ziemi sądeckiej.

W Sądecyźnie jednak, można grymasić, bo miejscowości zimowiskowych jest moc. Od najbardziej wykwinnych i luksusowych do skromnych ale zdrowych góralskich wiosek. Mieszkamy z komfortem lub w góralskich chatkach.

Jedziemy n. p. z N. Sącza do Krynicy.

Tyle pięknych stoków śnieżnych po drodze, że wnet zrezygnowalibyśmy z celu podróży i zostalibyśmy w tej lub owej miejscowości górskiej.

Od Starego Sącza poczynając a skończywszy na sercu zimy — Krynicy mamy znakomite tereny dla wprawnych narciarzy oraz dla ćwiczących. Jesteśmy n. p. w Rytrze, nadpoprądkim letnisku. Czekają na nas znakomite wycieczki na Przehybę, (gdzie można zanoćować w schronisku P. T. T. „Beskid“ z N. Sącza), Makowice, Radziejową lub dalsze: do Pienin, do Krynicy grzbietami Jaworzyny z bli-

szemi zjazdami do Piwnicznej, Łomnicy, Żegiestowa lub Muszyny. W Piwnicznej znakomite tereny na stokach królowej Beskidu Sądeckiego — Radziejowej, Rogaczu, Syhle, bezleśnej Eljaszówce, Suche Dolinie — dalsze — o czarujących zjazdach do Jaworek skąd w Małe Pieniny. Również przepiękne wycieczki na Pisaną lub Łabowską Hale.

Z Żegiestowa możemy wyruszyć na Pustą Wielką, Jaworzynkę, dalsze — na Runek, Jaworzynę (prywatne schronisko turystyczne dobrze wyposażone) skąd przepiękne zjazdy ku Krynicy.

Z Muszyny na Wielką Polanę, Karczownik, Zimne, Słupne albo jak z Żegiestowa.

W samej Krynicy mamy raj dla sportowców (tylko czasem odstrasza turystów i sportowców zbyt wygórowane ceny w pensjonatach czy restauracjach).

Wycieczki na Jaworzynę, Kopciową i t. d.

Mamy tam wzorowe lodowisko, słynną skocznię narciarską, znakomity tor saneczkowy (ponoć jeden z najlepszych w Europie), kolejkę linowoterenową do dyspozycji narciarzy i nienarciarzy żadnych uroczych widoków zimowych i t. d.

Ale zimowa ziemia sądecka nie tylko na turystów i sportowców czeka. Mnóstwo chorych, spracowanych po rozmaitych biurach urzędników, wycieńczonych po fabrykach i warsztatach pracy, robotników korzysta z zimowisk ziemi sądeckiej. Kąpiele mi-

neralne i borowinowe oraz samo ostre zdrowotne powietrze górskie działają kojąco na mięśnie i umysł.

Wzorowo urządzone łaźienki mineralne i borowinowe mamy w Piwnicznej, Żegiestowie, Muszynie i Krynicy.

Nakoniec wspomnę o sercu ziemi sądeckiej — Nowym Sączu. Wszak miasto to niepozostaje w tyle. Wprawdzie okoliczne góry są nieco dalej niż gdzieindziej to jednak gros sądeckich sportowców z zadowoleniem korzysta z pobliskich wzgórz. Można również w paru minutach podjechać do Barcic, Rytra, Piwnicznej, Kamionki, Ptaszkowej, Marcinkowic czy Kłęczan i z powyższych wracać przez góry do N. Sącza. Pozatem Nowy Sącz posiada bardzo dogodne i tańsze warunki utrzymania niż gdziekolwiek indziej.

Wycieczki z podejściem można urządzić z N. Sącza na Ostrą, Makowice, Margoń, Jodłową lub w nieco niższe wzgórza znajdujące się w północnej stronie od miasta.

Pierwszorządne dwa lodowiska i PSP. i magistrackie dają możliwość wyżycia się w tej miłej dziedzinie zimowego sportu.

Często można być widzem zawodów hokejowych.

A wartości krajoznawcze miasta, to też w sumie coś znaczy.

Kto niema zamiłowania do łyżew, sanek czy nart może najać sanki konne czy urządzić kuligi i w ten sposób napawać się zimą. Wycieczki do Łącka, Piwnicznej, Łabowej czy dalsze mają ustaloną sławę i cieszą się zarówno u starszych jak i u młodzieży swoją wspaniałością.

Można wypożyczyć też konia i urządzić szalony skiring.

Przyjeżdżajcie więc wszyscy na Ziemię Sądecką i tu spędźcie każdą wolną od zajęć chwilę wśród czaru górskiej zimy!

Imprezy sportowe w Ziemi Sądeckiej w r. 1937/38

25—27 XII Krynica — Świąteczny turniej hokejowy w konkurencji międzynarodowej o puchar przechodni F-my Alfa.

1—6 I Krynica — XI Międzynarodowy turniej hokejowy o mistrzostwo Krynicy.

4—9 I Krynica — Międzynarodowe zawody jubileuszowe Sekcji Narciarskiej A. Z. S. Kraków.

15—16 I Krynica — Zawody saneczkowe o mistrzostwo Krynicy.

30 I Krynica — Jubileusz TKN.

30 I — 9 II — VII Rajd Kolejowo-Narciarski wzdłuż karpat KTN.

Na święta Bożego Narodzenia

Reprodukcja obrazu Zofii Stryjeńskiej p. n. „Narodzenie Dzieciątka Jezus”.

St. R. Sichrawa Bilińska: Arati i Anagami

opowieść

Skład główny: Dom Książki Polskiej, Warszawa.

Muszę odrazu zapewnić, że nie poszedłem za coraz bardziej ucierającym się zwyczajem recenzentów „przerzucania” książki, ale przeczytałem tę powieść dokładnie i staram się ją jak najobiektywniej ująć.

Jak z samego tytułu opowieści wynika, założeniem jej są raczej przeżycia wewnętrzne niż zewnętrzne.

Autorka przedstawia nam bohaterkę jako typ psychiczny wybitnie introwersyjny, kontemplacyjny. Gdyby rozwój duchowy Ewy i odnoszenie się do świata brać z punktu badań nad psychologią dziecka „standardowego”, można by autorce zarzucić cały szereg niekonsekwencji, nieznaności psychiki dziecka i t. p. Ale tu widać odrazu, że nie chodzi o zwykłe, normalne dziecko, tylko o duszę wrażliwą, przewrażliwioną nawet, duszę małej poetki.

Bo jednak Ewa jest poetką, zwłaszcza przez swój stosunek do świata duchowego i rzeczywistego, choć widzimy tu różny poziom jej utworów — a wiersze miłosne z okresu akademickiego — kiedy powinna była przesiąknąć atmosferą Krakowa literackiego w kilka lat po odzyskaniu Niepodległości — są czymś pośrednim między wpływami romantycznymi (studia uniwersyteckie?) a młodopolszczyzną.

Obok wrażliwości i wyobraźni trzecią cechą bohaterki jest wybujały erotyzm.

Nie chcąc ściągnąć na siebie oburzenia autorki, dodam, że ten erotyzm jest wysublimowany, przeniesiony gdzieś w sferę „trzeciego wymiaru”, że bohaterka walczy z nim całą siłą woli... nadaje mu cechy mistycznych wzlotów!

I tu tkwi cały konflikt powieściowy...

Ewa pragnie zostać „Anagami”, duchem, podążającym ku górze, ku najwyższej Miłości: Bogu.

Ale przeszkodą ku temu jest tkwiąca w jej duszy Arati — tęsknota, tęsknota za szczęściem ziemskim, które dla niej równoznaczne jest ze szczę-

ciem w miłości.

Bo „już w jej czwartym, piątym roku życia widać, że wszystkie cuda i skarby tkwią dla niej w krainie fantazji, a z tego, co ziemskie, nie pragnie niczego prócz serc ludzkich”.

Ewa pragnie być kochaną. Gdy jej nie wystarczy miłość rodziny, nauczycielki, kocha się w swoim przygodnym znajomym z letniska, czarnookim Igu. Zeszeptała chorobą traci jego wzajemność, ale długo jeszcze pamięta o nim. Wtajemniczenia starego kabalisty Aro-na, rozmowy z żydowskim marzycielem, Noem próbują ją oderwać od „egoistycznego podwórka”, wskazać jej wyższe cele. Tu, mimochodem, warty do przedyskutowania sposób, wprowadza autorka kwestię żydowską...

Ale po wzlotach ku górze, po snach wizyjnych, znów ściąga ją ku ziemi najsilniejsza cecha jej duszy: Arati. Ewa próbuje sobie wytłumaczyć, że sama nie jest w stanie iść „ku górze”, że tylko z „Nim” może się stać „Anagami”.

Po wyleczeniu się z dziecięcej miłości do Iga („Gdy miłość kończy się”),

po platonicznej przyjaźni z Noem, przychodzi zmysłowa miłość studentki krakowskiej ku byłemu oficerowi W. P., a potem urzędnikowi bankowemu, Andrzejowi. Ewa nie zdaje sobie sprawy, lub nie chce zdawać z tego, co się w niej dzieje, igra ze zmysłami tak Andrzeja jak swoimi, pozwala mu się brać na kolana, całować. Prawdopodobnie słabo by się broniła przed dalszym ciągiem tak pięknie się zapowiadających pieszczot, gdyby Andrzej był mniej subtelny (inaczej: mniej niedołęga!) i nie uważał Ewy za „coś innego” od innych.

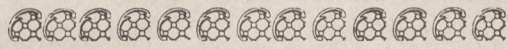
Zdawałoby się, że w miłości Andrzeja i do Andrzeja „Arati” uoiszy się. Ale nie! Andrzej był przecież tylko „tym przynajmniej dorównującym jej pod względem umysłowym”, na którego uczucie... raczyła odpowiedzieć uczuciem. A Ewa po jednym odczycie wyraźnie mówi, że bezwzględnie ukochać mogłaby kogoś przewyższającego ją, kogo mogłaby „czcić i uwielbiać”.

Z całego szeregu niedomówień (nie wiadomo, czy to z osobistych względów, czy to tylko „trick” artystyczny)

1—2 II Krynica — Zawody saneczkowe o mistrzostwa Polski i puchar Dr. Loteczki.

2—5 II Krynica — Turniej hokejowy.

GŁOS PODHALA — to największe i najpoczytniejsze pismo na Podhalu!

Z gór czerpią Sądeczanie talent twórczy i siły do pracy

Otrzymaliśmy jeden z tych cennych dla nas a przemiłych i serdecznych listów, listów Sądeczan, których praca zawodowa rzuciła w szeroką Polskę, daleko od rodzinnego miasta, od gór, od naszych rzek i potoków. Listy te jak i poniższy, który przedrukujemy, świadczą wymownie o serdecznej więzi krwi i uczuć synowskich do ziemi, z której wychodzą Sądeczanie, aby szukać pracy i chleba. Jeden z takich listów, wśród którego słów jest także wiele wartościowego dla nas, dla Głosu Podhala uznania za nasze usiłowania, mające na celu łączność uczuciową i regionalną między macierzą — Sądeczyną a tymi, którzy z niej wyszli i daleko od nas pracują dla wielkości i dobra Państwa, jeden z takich, powtarzamy — zamieszczamy poniżej. Autorem jest prof. Władysław Golik Sądeczanin, uczący obecnie w jednym z gimnazjów w Wąbrzeźnie na Pomorzu. (Red.)

„Kochany i Drogi Redaktorze! Serdecznie Wam dziękuję za niezastąpioną niczym strawę duchową w postaci „Głosu Podhala“, który jest tutaj na Pomorzu dla mnie wszystkim: rodziną, domem, Sądeczyną. Ileż upadam na duchu w pracy zawodowej, społecznej, tyleż myśl moja ulatuje tam, do Was »do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych, pozłaczanych pszenicą, posrebrzanych żytem«, wśród blasków błyszczących w słońcu szczytów Tatr, do tego kochanego Dunajca, Popradu i Jagiełłońskiego grodu „Szońca“.

Cisnie się nieraz na moje profesorskie i żołnierskie oczy łza a w serce błąka się zapytanie: „czemuś nas porzucił?”

To góry tak mówią...

Wtenczas oczy moje padają na „Głos Podhala“, który mi odpowiada góralską nutą: „dla chleba, panie, dla chleba... i mówi mi: „bądź silny“, „idź i czyn!“ I przybywa mi siła i idę znowu nieustępliwie w wir pracy i obowiązku.

Te góry, te lasy szumiące, to mo-

je wzloty, to moje skrzydła. To mi daje natchnienie do czynu. Te twarde granity gór — to mój pancerz, siła woli i zwycięstwa.

Serdecznie Was pozdrawiam i ściskam — Wasz Władek.

x x x

Za list ten redakcja nasza bardzo dziękuje, ciesząc się, że Głos Podhala może choć w nikłej części, Sądeczynom zastąpić góry.

Idąc lekko w jasny mroźny dzień, w ciepłym palcie, po smacznym posiłku, unikamy wzroku kulących się z zimna nędzarzy. — Wówczas dobrze jest poczuć palcami w kieszeni kwitek opłaconej składki na POMOC ZIMOWĄ.

Zajęcie Nankinu

Zwycięskie wojska japońskie zajęły już niektóre bramy i przedmieścia stolicy Chin — Nankinu. Kilkadziesiąt tysięcy Chińczyków stawia rozpaczliwy opór, który w/g przewidywań sztabu japońskiego zostanie wkrótce złamany.

Chrześcijańskie Związki Zawodowe pracują

(J. R.) 5 grudnia br. Ch. Z. Z. w Nowym Sączu, urządziły uroczystą Akademię — zorganizowaną w ramach „Miesiąca Propagandy“ Ch. Z. Z. O godzinie 8.30 robotnicy i dozorczy domowi Ch. Z. Z. wyruszyli do Kościoła Parafialnego na nabożeństwo, które celebrował Ks. Dygoniewicz — patron Ch. Z. Z. Kazanie wygłosił Ks. Prałat Dr. Cierniak.

Po nabożeństwie robotnicy udali się do sali sodealicyjnej w domu Ks. Piotra Skargi, na Akademię, którą zaszczylił Ks. prałat Mazur, Ks. prałat Cierniak, prezes P. A. K. p. Srokowski, p. Szyrajew prezeska K. S. K., p. inż. Włodarski i inni goście — oraz 430 robotników i dozorców domowych Ch. Z. Z. Akademię zagał prezes Oddziału Robotników Niefachowych Józef Rams — referat wygłosił prof. Wzorek. Duże wrażenie wywołało przemówienie delegata Ch. Z. Z. z Gorlic, p. Tybora.

Nadmienić należy, że Ch. Z. Z. na terenie Nowego Sącza dzięki energicznej pracy Ks. Władysława Dygoniewicza, prowadzi ożywioną działalność. Dowodem — powstanie w tak krótkim czasie obok istniejącego od

kilku lat Ch. Z. Z. dozorców domowych — Oddziału Robotników Przemysłu Budowlanego i Pokrewnych Zawodów, Oddziału Robotników Niefachowych i Oddziału Pracowników Kolejowych z ogólną liczbą 450 członków.

Kurs przodowników teatralno-sświetlicowych Związku Młodzieży Ludowej w N. Sączu

Staraniem Zarządu Powiatowego Związku Młodzieży Ludowej w Nowym Sączu urządzony został w Nowym Sączu kurs teatralno-oświatowy dla przodowników teatralno-sświetlicowych Związku. Kurs trwał od 13-go grudnia do 19 grudnia włącznie. Kierownikami gospodarczymi kursu byli pp. Mieczysław Surmiak i Szkaradek, wykładali pp. Edward Fyda, Leopold Sentyca, Józef Migacz, Mieczysław Szurmiak. W kursie brało udział 28 uczestników w tym połowa członkiń i połowa chłopców.

Wykłady obejmowały 10 godzin dziennie: 5 godzin przedpołudniem, 3 godziny popołudniu i 2 godziny świetlica. Sali na wykłady udzielił p. starosta pow. dr Łach w Wydziale Powiatowym. Świetlicę prowadziła p. Jaworówna, doskonała świetliczarka. Z ramienia Zarządu Okręgowego w Krakowie odwiedził kurs p. Jaworowski. Wspólną fotografią i popisami obrazującymi nabyte wiadomości kursistów przed zaproszonymi gośćmi, zakończył się kurs w niedzielę 19 grudnia.

Poświęcenie szkoły w Tyliczu

W dniu 12 XII br. odbyło się poświęcenie 7-mio klasowej szkoły powszechnej w Tyliczu.

Na uroczystość tę przybyli: p. dr M. Łach, starosta pow., naczelnik Kabciański Wł. z Kuratorium Okr. Szk. Kr. i insp. szkolny A. Stefaniak, burmistrz z Krynicy p. Króweczyński i inni. Poświęcenia dokonali ks. Kowalczyk i ks. Mochnacki. Podkreślić trzeba wielką ofiarność gromady Tyliczan, którzy na ten cel wyasygnowali przeszło 50 tys. zł., T-wo P. B. P. S. P. przyszło z pomocą 8 tysięcy złotych.

można tyle przypuścić, że tym, którego ukocha „dla niego samego, niczego nie żądając wzamian, wierna każdą myślą, pamiętająca w każdej modlitwie“ będzie jakiś niezwykle człowiek.

Idąc za wnioskiem recenzenta z I. K. C. możnaby myśleć, że będzie nim... Noe. Chyba nie. I z początku drugiej części „Arati i Anagami“ i zakończenia wynika, że to ktoś większy „umysłem i sercem“.

Wyraźnie jednak nie można określić, skoro... „Ewa milczała“.

Wciąż idąc za sądem recenzenta z I. K. C. i opierając się na pewnych słowach Ewy, można się domysleć, że po „Arati i Anagami“ nastąpi inna powieść, w której niedomówienia będą... domówione i przyjdzie wyjaśnienie tego „Onego“. Może i Ewa zdusi w sobie „Arati“ i potrafi znaleźć drogę wyjścia między dążeniem do „Anagami“, a tem, czego ziemia żąda od nas „przybyszów“. Ale może nie będzie to uchrystianizowany komunizm Noego Leibowicza.

Byłbym za tym, żeby autorka, nie rezygnując z tego co „górne“ wpro-

wadziła więcej realizmu, więcej akcji w ewentualną nową powieść.

„Arati i Anagami“ darujemy oszczędność akcji, bo autorka usprawiedliwiła się z tego, nazywając swój utwór „opowieścią“.

A, że powieść realistyczną potrafiłaby napisać (nie żądamy hipernaturalizmu „Napraw“, „Zmór“, „Wspólnych pokoiów“ i terminów z dziedziny seksu-uro i enterologii) wskazują niektóre sceny z życia szkolnego, konferencje nauczycielskie, opisy „randek“ Ewy z Andrzejem i najlepsza: seminarjum polonistyczne na U. J. w Krakowie.

Przyjdzie mi zrobić jeden zarzut, dotyczący strony zewnętrznej. Powodem zapewne tak pośpiech autorki jak i samego „Zakładu graficznego“ wynikiem czego, niedopuszczalnym w sumiennie wydanej książce aż 19 punktów „errata“ a znalazłoby się przyjedne korekcie i... więcej. *Bezstronny.*

Czytajcie „Głos Podhala“

Na zdjęciu naszym t. zw. „purpurowe wzgórze“, będące świętością narodową Chin z grobem twórcy nowych Chin Sun Yatsena, które zostanie zajęte przez wojska japońskie.

—O—

RZECZY CIEKAWÉ!

Dlaczego Sądeczanki są zawsze uśmiechnięte?

Napewno niejeden z Czytelników Głosu Podhala, spotkał się z zapytaniem przyjezdnych, turystów czy wycieczkowiczów, dlaczego Sądeczanki są takie przemiłe, eleganckie i zawsze uśmiechnięte... I nie jeden z zapytanych znalazł się w kłopotcie, nie mógł się odgadnąć przed kilku jeszcze laty, co jest powodem zadowolenia pięknych mieszkanki Nowego Sącza i okolicy. Dzisiaj każdy już wie, tak z naszych stron jak i obcy, że powodem zadowolenia i tego szczerzego, beztróskiego uśmiechu sądeczankich Pań, są... ich eleganckie fryzury, wykonane zapomocą ondulacji trwałej w eleganckim zakładzie fryzjerskim Rudolfa Głukowskiego w N. Sączu — Dworzec kolejowy. Tajemnica wyjaśniona. A Panie, chcące, podobać się wiedzą już, w jaki sposób mogą to uczynić!

Impreza p. Leopolda Sencyca
Pisaliśmy przed kilku tygodniami o

stworzeniu przez Sądeczanina p. Leopolda Sencyca, urzędnika kolejowego i jednego z czołowych artystów Teatru Tow. Dramatycznego w N. Sączu — niezwykle pomysłowego o wielkich wartościach artystycznych Teatru kukielkowego, którego zadaniem niesienie sztuki teatralnej do wiejskich szkół oraz do ludności dorosłej odległej od ośrodków kulturalnych. Po imprezach w Krakowie i Tarnowie, urządził p. Sentyca przedstawienie w N. Sączu w dniu 13 grudnia, dla młodzieży i starszych. Zobaczyliśmy rzecz wartościową i potrzebną.

Coś dla rolników

W Zagonie, Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Nowym Sączu każdy rolnik otrzyma towar dla siebie a to: wszelkie zboża kwalifikowane, nawozy sztuczne, nawozy azotowe, narzędzia rolnicze po cenach konkurencyjnych. — Towar pierwszorzędny. Dla członków rabat.

Rolnicy! Kupujcie tylko w Zagonie!

K. OLSZEWSKI — (Żegiestów-Zdrój)

Dyskutujemy nad budżetem gminnym!

Wkrótce przedłożą zarządy gminne do uchwalenia radom gminnym opracowanie preliminarzy budżetowych na rok gospodarczy 1938/9.

Dla „aktywnego“ samorządowca będzie już dziś sprawą aktualną ustalenie swego stosunku do przedłożeń zarządów gminnych, — a to na podstawie znajomości spraw przedmiotowych, — oraz świadomości uczestnictwa w konstruowaniu życia społecznego swego rejonu.

Rozpatrywanie preliminarzy powinno wyjść z jednego zasadniczego założenia, — a tym jest niewątpliwie osiągnięcie rzeczywistej równowagi budżetowej. Treścią równowagi, — będzie taka żywotność konstrukcji budżetu, — która przenikając poprzez całokształt twórczości społecznej terenu, — więc także poprzez każde prywatne gospodarstwo, — pobudza rozwój, — wpływa dodatnio na przyrost ogólnego dochodu społecznego.

Nie będzie zatem rzeczywistą równowagą — beztroskie — rachunkowe zbilansowanie przychodów i rozchodów budżetowych i ustalenie ich wysokości na dowolnie obranym poziomie — chociażby zrównoważonym. Budżet publiczny nie jest bowiem czymś oderwanym od życia, — nie jest teorią, lecz częścią żywego życia twórczego terenu. Korzeniami tkwi w dochodzie społecznym, z którego czerpie soki, zużywając je na wzmocnienia potencjału twórczego społeczeństwa, co się powinno wyrazić w przyroście kapitału społecznego, — dobra materialnego i kulturalnego.

Równowaga, — będzie zatem taką proporcją między stopniem wykorzystania dochodu społecznego na cele publiczne a wzajemną wartością w świadczeniach publicznych, — przy której, dla twórczości społecznej zaistniałyby korzystniejsze warunki dla rozwoju kapitalizacji gospodarczej i kulturalnej. Jest bowiem zasadą, obecnego ustroju, — że kapitał ma się nie tylko zwrócić lecz i oprocentować.

Zagadnienie, — ile zaczerpnąć z dochodu społecznego na potrzeby publiczne, — nie burząc równowagi twórczej, — rozwiązuje prymitywna zasada jaką się kieruje każda dobrze zor-

ganizowana jednostka prywatno-gospodarcza: „Wydam tyle na ile mnie stać, — oraz wydatek ułokuję na odcinku najrentowniejszym“.

Konstruktor budżetu publicznego, znać musi dokładnie koniunkturę kształtowania się dochodu społecznego — na różnych odcinkach produkcji gospodarczej, musi mieć pewność, — że gdy się sięgnie do kieszeni prywatnego gospodarstwa po udział dochodu na cele publiczne, — to „zaczerpnienie“ nie może być ani mniej, ani więcej, — jedynie tyle — na ile stać dochód prywatny względnie społeczny.

Jeśli więc ustawa samorządowa otwiera źródła dochodu społecznego dla celów zaspokojenia potrzeb samorządowych, to rzeczą organów samorządowych będzie, — ustalić właściwą miarę czerpania z tego źródła, — mając zawsze na uwadze — że do górnej granicy wykorzystania źródeł dochodu ustawą zakreślonej — zbliżać się należy w miarę przyrostu dochodu społecznego i zwiększającej koniunktury gospodarczej.

Nie mogą zatem decydować o wysokości globalnej kwoty budżetu niezaspokojone potrzeby publiczne w działach inwestycji, — gdyż te — nie

dałyby się zaspokoić nawet wielokrotną dotacją budżetową, — lecz musi decydować przede wszystkim koniunkturalne kształtowanie się dochodu społecznego.

Fiskalizm budżetowy ignorujący stosunki panujące na odcinku dochodu społecznego, — chociażby miał na celu piękne założenia publiczne — wysusza i wyniszcza przedsiębiorczość prywatno-gospodarczą, zatem zdąża po linii pochyłej — do deflacji dochodu społecznego, — sam przez się destruktuje równowagę budżetową.

Obserwuję w gminie stały wzrost kwoty globalnej budżetu i stałą progresję w eksploatowaniu źródeł dochodów gminnych.

Gdy w roku gosp. 1934/35 globalna kwota budżetu wynosiła około 20.000 zł, to obecnie sięga ona granicy około 28 000 zł. Nie widzę podstawy do tak gwałtownej progresji — na zasadzie oceny koniunkturalnego kształtowania się dochodu społecznego na obszarze gminy. Kiedy dopiero gospodarka prywatna zaczyna snuć nadzieję na poprawę gospodarczą, — już i ta „nadzieja“ została opodatkowana. — Czy to nie jest przypadkiem fiskalizm w miejsce gospodarki samorządowej?

Mógłbym również przytoczyć poszczególne przypadki, w których śruba podatkowa gminna zagroziła podstawowe bytu gospodarstwa prywatnego. — Są to więc przykłady bra-

ku równowagi.

Powinien zaistnieć stosunek „przylaciejski“ między budżetem publicznym a budżetem prywatnym. I to jest ważny moment równowagi, — decydujący o harmonijnej, — obywatelskiej współpracy — na platformie samorządowej.

A teraz przejdźmy do kwestji „równowagi“ — działu rozchodowego budżetu.

Zasadniczą treścią materialnej równowagi budżetu w działach rozchodów, — będzie celowe przeprowadzenie poprzez budżet ustalonego planu gospodarczego, — mającego na względzie zaspokojenie w pierwszej linii takich potrzeb publicznych, które wytwarzają sprzyjające warunki dla rozwoju twórczości społecznej — lub służą jej ochronie.

Każdy samorządowiec stykający się na platformie pracy w samorządzie z problemami gospodarczymi, społecznymi i oświatowymi swego okręgu, — widzi naocznie, jakie olbrzymie luki i zaniedbania dzielą nas od normalnych stosunków — racjonalnego zagospodarowania. — Czego się „czepić“ — okazuje się liche i dziurawe. Wszelka łatanina zdaje się tu nie mieć racji gospodarczej; — należy budować od podstaw, zaś zaniechać topienia funduszy w dziurawym worku.

W takich warunkach pierwocin gospodarczych, — wszelka kompromisowość co do wyboru kierunkowej linii gospodarczej — „inwestycyjnej“ czy „dziurawej“ nie może istnieć. Należy się zdecydować na kierunek inwestycyjny chociażby długofalowy.

Dlatego też zdaniem moim — równowaga materialna budżetu nie na tym polegać będzie, — aby przez obdzielenie skromnymi dotacjami wszystkich działów budżetu gminnego, — stworzyć pozory — że się o wszystkim pamiętało, — zaś w tej pamięci o wszystkim pozostawić niezaspokojoną główną potrzebę terenu. Natomiast racjonalniej i ekonomiczniej będzie, skoncentrować cały wysiłek inwestycyjny budżetu na jednym odcinku frontu potrzeb publicznych i ten zagrożony odcinek do końca odbudować.

W hierarchji potrzeb terenu wiejskiego postawiłbym na planie pierwszym „oświatę“, zaś na drugim „zdrowotność publiczną“, zaś na trzecim planie wszystkie inne materialne potrzeby gospodarcze; — a to dlatego —

W przyjaznej rozmowie

Na zdjęciu minister Spraw Zagranicznych Francji Delbos w rozmowie z ministrem Beckiem w gabinecie naszego Ministra Spraw Zagranicznych.

wie z ministrem Beckiem w gabinecie naszego Ministra Spraw Zagranicznych.

Bacowskie gwary

Pon Jezus i Jasiek z Gronia, bajtlok

Sto! krzyz z Pane Jezuse na syhle bez ftorem slo sie poza wirchy ku Ochotnickiej dolinie. Sto! se tak honornie od pradziadkowyk casow i sto! by nie wiedziec po kiela, kieby nie stanal przedednim Jasiek z Gronia, bez syokik bajtloke, sietnioke abo z walaska bortakulem zwany. Bo tys i takim bel.

Wyskocyl smiejacy z za krzoka i ciekawie poziro ku krzyzu. Wrescie zdysany zacon:

— Jo jus z downijsa keiolek ku tobie gwarzyć, Panie Jezu. Bahej! Keiolek sie zlutować na te twojom bide. Bo to widzis, mi to ta jodla niezaprzycajom. Bajakoz! Bajakoz. Hej! A tobie pewnikiem nifto z wsiowyk nie wyniesie. Haj! Bo i prawda. Hej. A do tego to Ci i zimno musi być hań na groni, bo haw wiater duje niezgorsy na syckie strony, to ta i Ciebie nie omijo, ba oduchuje. A jakozby inacy! Oduchuj! Zimno!

— Widzem ze być nawet nie zdolol

som jes, bo i rence kejsis straciel. Mozesz na wojnie, abo na jaki bijatyce bel, abo mozesz na jakie wesele... no nie sadzem Cie... ale gwarzem.

Przysunel sie blizy i cichecm zagwarzul:

— Przepytyjem Cie... ale mozesz za krakowioka na wesele... a moze ci fto zly odrubal. Moze być! Hej! Odrubal.

— Ale walny z Ciebie chlop musiol być, jako nase zbójniki, skoro nie krzywdowoles se takom męke i smierze takom. Haj!

— Ale wis ty, co? Zapalem Ci Panie Jezu watre, bobyś cysto pieknie zamarz, bo mrozi, ze hej, a i jo sie kus przyszejem.

Odrubal huści ze smreka, starom o pokrzywionym stylisku ciupagom, wzion kielka sojt, zakrzesal ognia i jus watra pocena sie tlic, dymic, jaze dym zakryl caly krzyz z Panejzuse.

— Je! Cos jo zrobil? Przecie nie fcem, cobys sie osmedziel i uwedziel, jeno cobys sie przygrzol od watre.

Chipnon wartko ku lasowi, ka bely kladzione siongi, wzion kilka pniokow i ku krzyzowi dybie.

Kielka razy sie tak wyrtnal.

Ulozel dwu siongową watre przy

krzyzu, nazbirol smoly do kozubka, podlozel pod siongi i zakrzesal.

Kie sie nie zanie polic a cysto pieknie samym ognie, tak ci i Pon Jezus w plomieniak w roz z krzyze stanon.

Jasiek w strak.

— Copez jo zrobil? Pana Jezusa polem? Alek przecie nie feiol, ba jeno keiolek, coby sie przygrzol kuściok, bo mu moze i zimno w takom zime na krzyzu cupiec.

Zlóng sie. Odskoceł od watry i wtulil sie w uboc. Dujawica snieżno biela mu w slipia a on gluptawo poziorł ku watrze. Boey, a tu ci jus krzyz zwaliel sie w ogien. Jaskowi wlosy, jak smreki, na glowie stanely. Pocon sie wreście zegnac i modlic ze strachu:

— Odpus Panie Boze syckie grzychy Jemu, bo jeno skruc moje glupoty ze swiata schodzi. Swianty Pietrze nie wzdronioj mu wnijscio ku niebu, ba otworz drzeza na osciez, bo On som nie zdoli bo przez rak jes. Haj! Haj! Haj! A ty swianto Cecyljo nastrój ze wina godnego i nagodz go nim. Haj!

Wpatrzony bel w ogien. Jus ta wiele i godac ni mog, bo mu gemba od mrozu stywniala. Modliel sie jak ta

móg za duse Tego niewinnego, ftoremu on feial za łaskom dobrze zrobic a ftorego cysto pieknie spolul.

Śnig ze swistem biel w wieczornom mrake.

Watra jus dogasala a Jozek do pol przysypany jesce cosi urywanie sumlił:

— Nie bijcie — Go — janiolo — i inse — duky swante, bo On — skruc mie — z dymem, sel — do nieba — a pasportu — Mu — trzeba — bo — hań — w niebie — mor — cy — pon. Hej! Haaajj! — W niebie — ciepploo — baa — jaa — kooz — byyy. Heeej! — Ciepploo. Haj! — juccii — cieeplo — dobrzeeee... — ciep...

Skostnial i wiencyl go nifto nie uzrol.

BACA.

JAN-AS

W Roztoce-Brzeziny wre praca

Mała, spokojna wioska. Cicha, mało znana. Wypełnia prawą, przecudną dolinę Dunajca, na północo-wschód od Rożnowa. Bez własnego kościołka, bez poczty. Ale za to wznosi się kaganiec

gdyż potrzeby z planu drugiego i trzeciego stoją w stosunku przyczynowym do źródła — „oświaty“.

Oświecony człowiek może sam sobie pomóc i drugiemu dopomóc; staje się konstruktywną jednostką jako indywidualny człowiek i jako uspołeczniony obywatel. — Tam, gdzie potrzeba oświaty niezaspokojoną nie może być mowy o rozwoju gospodarczym i kulturalnym.

Szkoła zatem wysuwa się na plan pierwszy, — i wszystko to, — co się da zgrupować koło szkoły — aby służyło rozwojowi oświaty.

Inicjatywa co do programu inwestycyjnego w zakresie szkolnictwa i oświaty nie może pozostać przy gromadach. Inicjatywę tę musi podjąć gmina działając w ścisłym porozumieniu z Okręgowym Inspektorem Szkolnym.

Budowa szkoły w danej gromadzie, — nie może być zależną od chęci lub niechęci ludności miejscowej, — lecz musi być fragmentem ogólnego planu rozbudowy szkolnictwa na terenie gminy, zaś realizacja danego fragmentu powinna się dokonać w czasie i warunkach przewidzianych. I o to ma dbać gmina. Również i budżet gminy nie może się uchylać od udziału w splansowaniu rozbudowy szkolnictwa na swym terenie, lecz ten właśnie cel, założyć sobie powinien jako swe kapitalne zadanie.

Dopiero po zaprowadzeniu względnej równowagi na jednym odcinku frontu potrzeb publicznych, — można przejść do budowy na drugo i trzecio planowych frontach.

Budżet gminny, — któryby nie wygospodarował stosunkowej kwoty inwestycyjnej — uważałbym za nie-zrównoważony gospodarczo.

Wreszcie nadmienimy, że i koszty administracyjne budżetu mogą też mieć wartość produktywną, o ile będą „zrównoważone“ inicjatywą podejmowaną przez organa gminne, w kierunku inspirowania w terenie organizowania społecznych dzieł twórczych w zakresie zadań samorządowych.

Drobna kwota globalna budżetu gminnego jest tylko dodatkiem do zasadniczego kapitału samorządowego jaki tkwi w ludziach, w energii ludzkiej domagającej się wyzwolenia na społecznym odcinku pracy.

Zatym wyzwalać i organizować ten odłogi leżący kapitał społeczno-ludzki byłoby „równowagą“ na odcinku administracji samorządowej.

oświaty — szkoła. Ładny, drewniany, jak na dwuklasówkę — obszerny budynek.

Wokół, jednomorgowy, ogrodzony plac szkolny. Boisko, podwórko, ogród. Ładnie, czysto, ponętnie, cicho...

Nie! przepraszam, niema tam ciszy...

Tam wre praca! Tam się przeistaczają dusze młodzieńcze, tam wykują przyszłość Polski. — Mrokiem wieczorów przechadzam się po drodze, tuż koło szkoły. Cóż to? Tak jasno wciąż w szkolnych oknach. Tak często tam świecą lampy. Co jest (!). Zeszedłem z drogi.

Otworzyłem drzwi. Wszedłem.

Acha... to zebrania młodzieży...

Kolarze (Koło Mł. Ludowej) się schodzą i pracują.

Słucham, patrzę, podziwiam.

Urządzamy przedstawienie — mówi kierowniczka szkoły p. Leibówna, główna, cicha pracowniczka.

Młodzieży z oczu biją skry! bije zapal, biją słowa piosenki: „Myśmy przyszłością“. Biją słowa: My nie śpimy! My wykujemy lepsze jutro!...

— Coś i mnie porywa, coś nastawia, coś budzi radosny uśmiech, zapal...

— A to kto? — myślę i spoglądam

W Polsce się teraz cuda dzieją...

Tak, życie nasze jest okresem cudów. Iszczenie się marzeń najdroższych i najbliższych sercom dawnego pokolenia, które się wydawały i tak nieskończenie odległe i dalekie w swej realizacji — Marzyli, tęsknili, marli dla nich nasi poprzednicy, ale wierzyć, że naszym się ziszczą oczom, nie wierzyli. — A myśmy przeżyli cud Zmartwychwstania. Przeżyliśmy i już rzeczą zwyczajną nam się zdaje. — A teraz przeżywamy nowy cud — Cud Zagospodarowania i umocnienia Tej Wolnej Odrodzonej.

I jakby dla udokumentowania, że

Ducha w narodzie obudzić tylko trzeba, a wszystko inne będzie mu przydane — widzieliśmy pamiętny rok 1914, gdzie obudzona wola Piłsudskiego garstka szaleńców, gołymi rękami zdobyła broń i sławę i przeistoczyła się w najlepszą prawie armię Europy, chlubę naszą i dumę. — Tak dziś obudzona w narodzie wola, by znaleźć własne siły gospodarcze i za wszelką cenę Polskę podnieść ekonomicznie, znajduje posłuszne w materii tej woli ugruntowanie. Skarby, o których nie śniliśmy, nie marzyli, w najuboższych zakątkach, same się znaj-

dują radosną niespodzianką. Znajdują się od lat drżące w ziemi, ukrywane przez tę Macierz naszą, by w obce się nie dostały ręce. W Kieleckim od 2 tysięcy lat nieczynne kopalnie rud żelaza, okazują nowe bogactwa, nowe możliwości, przy zastosowaniu nowoczesnej techniki. Odkrywają się nowe nieprzebrane zapasy gazu ziemnego. Biją nawet w Sądziecznie nowe źródła naftowe. Wieśniak Boroń, jak bohater romansu dalekiego Zachodu, odkrywa niewyczerpane złoża rudy żelaznej syderytu, ciągnące się szerokim złożem od Tuchowa aż po Korczyn.

Rośnie gospodarcza potęga Polski. Bezcynne, apatyczne, nieszczęsne ręce znajdują pracę — w niewiarę stoczne serca nowe uczucie się wdziera, nadziei, radości, dumy.

A wszystko to jest, jest naprawdę. Niezgłębione głusze leśne giną zamieniając się w ośrodki przemysłowe. Wyrastają nowe lasy, lasy kominów, hut i wież wiertniczych. Zapomniane, osowiałe, zapadłe głusze tętnią nowym życiem. Nasz najbliższy Rożnów już niedługo oświeci i energią elektryczną poruszy niezmierzony szmat Polskiej Ziemi. Stalowa Wola o symbolicznej nazwie buduje wspaniałą hutę szlachetnej stali. Niedalekie Tarnowa Niedomice fabrykują celulozę. W dawnej Pustyni pod Dębicą rośnie fabryka sztucznego kauczuku tak potrzebnego dla przemysłu samochodowego.

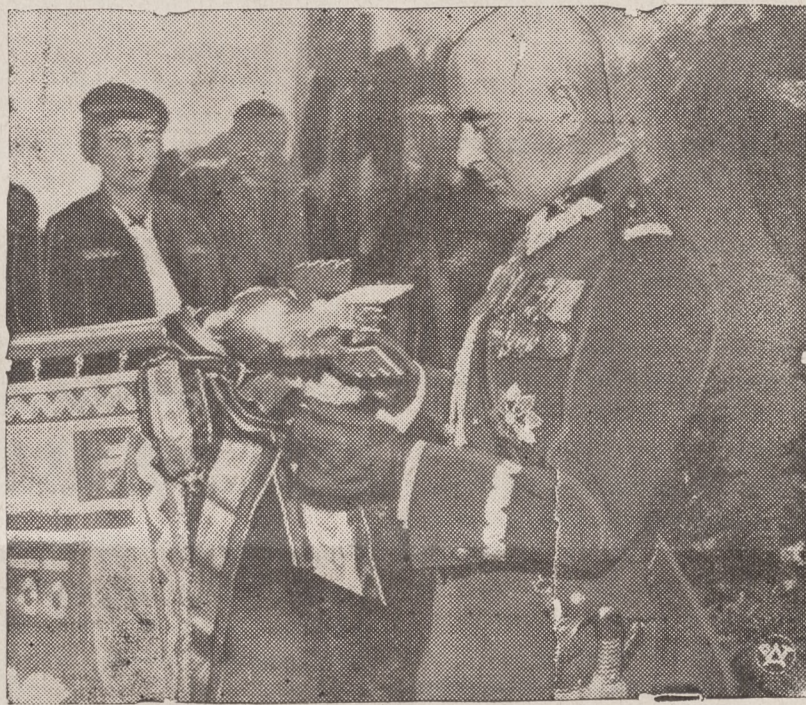
Jest wszystko. Są bogactwa ukryte w ziemi. Jest bogactwo wiary, naprawdę stalowej woli, jest od tylu lat nieznany optymizm i wiara we własne siły.

Jeszcze by się do tego przydała kopalnia złota. Bo przecież cuda się dzieją! — I tu muszę przypomnieć że w naszym Łącku u podnóża góry Złotne są zasypiane szyby, gdzie dawniej kopano złoto. Legenda głosi, że jakiś pan na Łącku przesłał Kazimierzowi Wielkiemu beczkę złotą, złotem wypełnioną. Że niejaki pan Wydźga za czasów Kazimierza Jagiełłończyka, w tramach drażonych, zalewanych złotem, ono złoto łąckie, Krzyżakom do Gdańska przemycił.

Że jeszcze za czasów „cysarki Tereski“ kopalnie były czynne. I jed-

Krzyż „Virtuti Militari“ na sztandarze Peowiaczek

Onegdaj odbył się w Warszawie nadzwyczajny walny zjazd Związku Peowiaczek, w którym wzięły udział przybyłe z całej Polski b. Peowiaczki-strzelczynie, drużyniczki, kurierki.

Na zjazd przybył Pan Marszałek Śmigły-Rydz, powitany entuzjastycznie przez zgromadzone Peowiaczki. Przed rozpoczęciem obraz zjazdu Pan Marszałek udekorował sztandar Peowiaczek Krzyżem „Virtuti Militari“, nadanym jeszcze przez Marszałka Józefa Piłsudskiego. Dekorując sztandar najwyższym odznaczeniem bojowym, Pan Marszałek wygłosił do Peowia-

czek przemówienie, podkreślając wielkie zasługi żołnierskie Peowiaczek, ich chwalebną służbę dla Ojczyzny, która sprawiła, że sztandar Organizacji, będący symbolem pięknych idei

Peowiaczek, zostaje udekorowany wyjątkowym odznaczeniem, które posiada tylko kilkanaście najbitniejszych pułków naszej walecznej i zwycięskiej armii.

Zdjęcie przedstawia moment dekoracji sztandaru Peowiaczek przez Pana Marszałka Śmigłego-Rydz krzyżem „Virtuti Militari“.

— O —

x x x

„21-go listopada — odbędzie się przedstawienie i zabawa w Roztoce-Brzeziny“ — czytam na zaproszeniu.

— Pójdę.

I poszedłem.

Sala wypełniona gośćmi.

Są gospodarze wsi, są też goście z Gródka, Rożnowa, Tropia. Są i z innych wiosek.

Poznaję nauczycielstwo z sąsiednich wiosek.

Popierają się, pamiętają o sobie. To dowód uspołecznienia, dowód dotychczasowej pracy organizacyjnej Z. N. P. — myślę. A później podziwiałem wysiłek pracy, przedstawienie, monologi.

— Muszę Wam powiedzieć — świetliczanie — żeście grali dobrze, i że nawet b. dobrze grali niektórzy. Czyńcie tak dalej. Nie zatamujcie się... Pracujcie, bądźcie przykładem...

x x x

Wszystko się kończy.

Minęło przedstawienie. — Do domu, czy na zabawę teraz? — pyta się ktoś, a później widzę całą gromadę idących za orkiestrą. Przenosiny do sołtysa wsi p. Winiarskiego Aleksandra. Idę za innymi.

Patrzę na obcych mi ludzi, na obce twarze, pola, domy... Co się to stało... skąd się tu wzięłem... Nie przewidywałem tego przed rokiem...

A później, popatrzyłem na te same zawsze i wszędzie — gwiazdy, a z nich — zesunął się na mój wzrok na ziemię i na „jej“ czarowne piwne oczy... Zapomniałem swej obecności... — rozumisz?!... zapomniałem.

x x x

Orkiestra gra.

Rozkręca i skręca się koło tańczących.

Walczyk.

Tańczę, upajam się, rozkoszuję. Spoglądam na gości, przechodzę do innej sali.

Tryska radość, szczęście.

Wesoło, przyjemnie, bez awantur, bez przykrości...

— W innych wioskach bywało inaczej... gorzej... dużo gorzej... pamiętam...

I ucieszyłem się tym, że tu jest zgoda i wesołość i tym, że już nie jestem „tam“ — lecz „tu“. I tym, że i „tu i tam“ wre praca, że się buduje lepsze jutro...

Prenumerujesz „Głos Podhala“?

na wersja głosi, że hr. Drohojowski ostatni właściciel Łącka kazał zasypać szyby, aby Austrii polskiego nie dawać złota.

Druga, że Żydzi, którym wedle jakichś praw dawnych w odległości 10 km od kopalni złota osiedlać się rzekomo nie było wolno, podkupili u-

rzędników austriackich, którzy kazali kopalnie zasypać.

Podług ludowej legendy złoto jeszcze jest. A w okresie cudów może się i znajdzie. Może by kto zaczął szukać. Bo złoto w Łącku jest i podobno nie tylko w ludzkich sercach.

Maryna Chwalibóg.

Bo dać to radość, nie dać to zbrodnia...

Nie lubimy smutnych filmów. Odrzucamy z niechęcią zbyt jaskrawo naturalistyczne książki, malujące ludzką niedolę. Ale choćbyśmy jak najmocniej zaciskali uszy, choćbyśmy jak najgrubszą obojętnością zasłaniali oczy — przecież usłyszymy, przecież dojrzyć musimy.

Oto młody człowiek z resztką żołnierskiej kurty na grzbiecie, pełnym głuchej determinacji wzroku, z niepotrzebnie beczynnymi dłońmi chciwie w szare spienione Dunajcowe patrzy fale — och, tylko skok jeden — i już spokój — już wieczny spokój. Tak — a dzieci? — Kto się nimi zaopiekuje, kiedy ojciec nie dotrzyma pola? — Och, darłyby paluchy szpony tę zmarzniętą ziemię, byle tylko ratunek jaki dla dzieci wygrzebać.

Biedne matczyne ręce w piwnicznej izbie opadają bez siły patrząc na śpiące ciała przytulonych do siebie dzieci. Szczęście, bo śpią. Ale gdy się zbudzą, będą wołały jeść, będą płakały, że zimno — a pracy nie ma. A grosze skończyły się dawno.

Przy wyiskrzonych światłami szybie wystawowej, za którą ułożone przysmaki leżą — cień się jakiś kuli — to młody chłopak, którego zimno wypędziło ze swej nory, przynajmniej napatrzeć się chce, wzrokiem się najeść. A może ktoś ofiaruje jakiś datek. Och, może policjant nie zobaczy.

Małe dziewczynki stoją zapatrzone w wystawę pełną lalek, zabawek, fałtaszków. Och, chociaż się napatrzają tym cudnościami. Potem już mogą siedzieć na wilgotnym barłogu i szeptać sobie o tych lalkach i opowiadać sobie, że to ich własne. Jak dobrze śnić.

Ulica lśni od świateł. Wystawy pełne cudów. Mikołaj, choinka. Pełno radości w oczach co szukają tylko, coby wybrać, żeby kochanym swoim, najbliższymi radość i szczęście w podarku serdecznym kupić.

A obok tych radosnych oczu, postacie blade, twarze zapadłe co umyślnie nie chcą już widzieć tych cudów, bo się im ręce same — w niemiej groźbie wznoszą, ku miastu? ku światu? ku gwiazdom?

I choćbyśmy najbardziej rzeczowo dowodzili, że Państwo, że charytatywne instytucje mają się zająć tymi cieniami zimowych nocy.

Choćbyśmy jak najbardziej przekonywali siebie, że to jest udawanie, że to oszustwo tylko — nie przekonamy się, że i my jesteśmy odpowiedzialni, że tam czyjeś młode ciało samobójcy wyciągnęli z wody. Za te ręce matczyne, co uduśliły własne dziecko, żeby się już nie męczyły. Za te młodociane kradzieże, których się tyle w codziennej kronice czyta.

Przed wojną Żeromski kazał Judymowi nie zaznać własnego szczęścia, dopóki tyle nieszczęścia i tyle zła na polskiej ziemi.

My uspokoiłyśmy sumienie spełnieniem obowiązku. Czy dzisiaj każe nam opuszczać nasze wygodę, osieracać serca miłości stęsknione? — Nie — My mamy pomódz naszemu Państwu

obetrzeć łzy płaczących oczu, dać pracę opuszczonym rękami. Zabezpieczyć młodość przed posiewem zbrodni.

I to nie majątków naszych na to trzeba. Złożymy to, co nam zbywa. — Wyrzeczmy się jednej bodaj przyjemności. Ale wszyscy czujmy się w obowiązku dać na Pomoc Zimową. Bo pamiętajmy: dać to zasługa, to radość — nie dać to zbrodnia.

M. CH.

Człowieku o kamiennym sercu...

Straszny jest widok człowieka,
co długo żył
i cierpiał i pracował...
A dziś, wyzut z sił,
pod mur kościelny się schował...
Śmiertelnie znużona twarz,
pełna strachu...
Poorane bruzdami ręce...
Świadki, że życie spędził w męce...
a dziś nad głową niema dachu!
Oczy podobne oczom psa bitego
patrzają zagaste z pod obwisłych powiek...
Nieme, a krzyczą do świata całego:
„oto człowiek!”

Lecz stokroć straszniej sercem targa
młodych, beczynnych rąk rozpaczna
(skarga!)

W rozgwarze i w pośpiechu miasta
pośród kamienie szeregu...
we wnęce murów — na chodnika brzegu
cień groźny człowieka wyrasta...
Pleczysty — młody,
bary, jak u tura,
twarz zwiśla w ziemię:
tylko kość i skóra... —
Usta skrzywione, spękane, jak chore,
a w oczy spojrzeć strach!
Piekło tam gore!
Młody — ramiona silne ma i ręce
(zdrowe)
do kielni tęsknią, czy do młota...

Jedyny chrześcijański na cały powiat i okolice skład piwa — hurtownie i detalicznie.

Idąc za wskazaniem Chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego mamy zaszczyt zawiadomić, że z dniem 11-go grudnia otworzyliśmy przy ul. Lwowskiej 1. 11

Pokój do śniadań pod firmą GOSPODA BROWARU

A. Iędrzejewicza w Zaczerniu koło Rzeszowa ze sprzedażą detaliczną i hurtową naszych wyborowych piw, a to: eksportowego, bawarskiego i zdroju.

Piwa nasze odznaczają się wyborowym smakiem, odżywczymi witaminami i konkurencyjnie niskimi cenami. — Gospoda nasza zaopatrzona jest w najprzedszybiejsze wyroby wędlin, ciepłe i zimne zakąski, smaczną i higieniczną kuchnię.

Nie uspokoisz sumienia — póki nie podzielisz się z bezrobotnym bratem.

Wzruszający patriotyzm wśród dzieci

Jak głęboko pojęty jest patriotyzm u dzieci szkolnych Polesia, świadczy list nadesłany do Polskiego Radia, który podajemy w dosłownym brzmieniu:

„Do Pana Polskiego Radia
w Warszawie”

Przesyłamy 2 zł 5 gr i prosimy

Pana bardzo, żeby Pan oddał te pieniądze na karabin maszynowy. Wczoraj w Święto Niepodległości Tatusio- wie dali nam po kilka groszy na cukierki, a my dajemy na zakupienie karabinu, bo bez cukierków się obejdzimy, a żołnierze muszą mieć karabin, żeby bronić Ojczyznę. A jak obronią, to w ogródkach, na łąkach i na polach urosnie tyle wszystkiego, że starczy i na cukierki, na chlebek, a nawet na duże mosty.

Kłaniamy się Panu — chłopcy z Polesia.

Motykały 12 XI 1937 r.

Kośmider Stanisław
Czubała Ryszard
Podgórski Zbigniew
Podgórski Ryszard
Nieobielski Ryszard
Niedzielski Witold
Czubała Czesław
Niedzielska Wanda
Rabiał Mieczysław
Rabiał Albin

Wzruszający ten objaw patriotyzmu może być przykładem nawet dla starszego społeczeństwa i świadczy o tym, że dzieci dalekiego Polesia dobrze zrozumiały i spełniły obowiązek wobec Armii. Brawo, dzieci Polesia! — O —

Tymczasem w bezsilności muszą trwać mięśnie stalowe...

Snem niedościgłym jest

zarobek i robota!

A gdzieś — na końcu miasta,
w nieopłaconej izbie, przy zimnym

(kominie,

dwoje dzieci zziębniętych, tylko w ko-

(szulinie,

spleśniałym chlebem karmi jego nie-

(szczęsna niewiasta...

Więc dłoń daremnie w próżnię wy-

(ciągnięta

w pięść skręca się rozpacznie...

Przekleństwo świata charczy krtań

(zaschnięta.

Pomocy ludzie — nim rozbijać zaczniesz!

Pomocy ludzie! Setki takich pięści

rozpacz piekielna codziennie zaciska!

Przekleństw litania coraz głośniejsz

(chrząści, —

wciąż potężnieje, coraz bardziej bliska!

To już nie tylko Chrystus! z wyciągniętą

(dłonią

jest między nami — to demony dzwonią

na krew! na mord! na odwet mściwy!

— — — — —

Człowieku o kamiennym sercu,

w obronie własnych gniazd — bądź

(litościwy!

J. CH.

Możliwość chłopów w handlu

Drobny rolnik cierpi często głód i nędzę na małym skrawku gruntu, nie myśląc zupełnie o tym, że można poprawić swój byt przez zajęcie się po ukończeniu robotach polnych pracą w innym zawodzie, dającym większy dochód, niż np. skąpy dorywczy zarobek przy zwózce drzewa z lasu, lub ciężka i bardzo marnie płatna praca w charakterze robotnika dniówkowego przy młóce zboża w dworach.

Dotychczas drobny rolnik cierpiał w olbrzymiej większości wypadków czarną nędzę i beładnie zarabiał po kilka złotych na tydzień przy robotach dorywczych, a nie mógł wpaść na myśl, że przecież jest w Polsce bardzo dużo pracy, tylko trzeba umieć wziąć się za nią energicznie i zaka-sawszy rękawy, zarabiać.

W żadnym zawodzie nie ma chyba tylu tak wielkich możliwości zarobkowych, ile w handlu.

Jeżeli dotychczas z małego kawałka liczej ziemi o powierzchni jednego lub dwóch hektarów, musiały

wyżyć liczna rodzina, składająca się często z sześciorga lub ośmiorga osób, a nieraz nawet dwie rodziny, liczące w sumie 12—14 głodnych żołądków, to mówiło się, że wieś jest przeludniona, że trzeba więcej ziemi i więcej pracy dla wielu rąk, które ich właściciele gotowi są po łokcie urobić, byle zapracować na chleb dla siebie i swych rodzin.

Tak się u nas mówiło, gdy drobni rolnicy, całą siłą wgrzyzieni zębami w lichy zagon nieżyźnego gruntu, poza którym świata bożego nie widzieli, nie zastanowili się zupełnie nad możliwościami zarobienia pieniędzy z pracy w handlu, w którym mamy najwięcej wolnego miejsca, gdyż może on dać jeszcze śmiało pracę dla niemal stu tysięcy ojców rodzin. Ponieważ rodzina drobnego rolnika składa się przeciętnie z pięciu osób, więc z pracy w handlu może jeść chleb jeszcze pół miliona ludzi. Jest to — jak na nasze stosunki — ilość naprawdę ogromna. Jeżeli ciężar utrzymania pię-

ciuset tysięcy ludzi przerzucimy z rolnictwa na handel, to tym samym bardzo poważnie zbliżymy się do szczęśliwego rozwiązania sprawy przeludnienia wsi, co z punktu widzenia życia gospodarczego Państwa jest niesłychanie ważnym zagadnieniem.

Pomyślmy tylko: pół miliona ludzi; którzy dotychczas żyli w nędzy bo zbyt mała ilość ziemi nie była w stanie ich utrzymać, zaczyna żyć coraz lepiej i może wreszcie pozwolić sobie na kupno ludzkiej strawy i odzieży.

Są ludzie, którzy twierdzą, że szkicowany przez nas obraz jest niezyciowy, gdyż — po pierwsze — w handlu nie ma już u nas wolnego miejsca, po drugie — rolnik do handlu zupełnie się nie nadaje.

Twierdzenie takie jest wierutnym fałszem. W Polsce jest jeszcze dużo pracy dla ludzi; którzy potrafią umiejętnie zająć się handlem. I pracy tej będzie co raz więcej, gdyż jedna z najważniejszych dziedzin życia gospodarczego, jaką jest handel, nie może pozostać na zawsze w ręku obcym. Nikt zaś tak dobrze nie nadaje się do handlu, jak rolnik, który w przeciwieństwie do inteligenta, sprzedającego swą pracę umysłową, i do robotnika, sprzedającego pracę swych rąk — sprzedaje wyprodukowany przez siebie towar.

Do rozpoczęcia handlu wystarczy zaledwie kilkadziesiąt, a nawet kilkanaście złotych oraz dużo przedsiębiorczości, energii, chęci do pracy i wytrwałości.

OBWIESZCZENIE LICYTACJI

I. Km. 806/37. Komornik Sądu grodzkiego w Nowym Sączu rew. I. Józef Maresz mający kancelarię w Nowym Sączu, ul. Lwowska 15, na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30 grudnia 1937 r. o godzinie 10.30 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Leopolda i Heleny Feliksów w Nowym Sączu, składających się z urządzenia 3 pokojowego, których oszacowanie nastąpi w dniu licytacji.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Komornik.

II. Km. 815/37. Komornik Sądu Grodzkiego w Zakopanem, Rewiru II mający kancelarię w Zakopanem przy ul. Kościuszki nr 1924 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości że na wniosek Henryka Kuczyńskiego w Warszawie dnia 30 grudnia 1937 r. o godzinie 10-ej w Zakopanem przy ul. Krupówki i ul. Kaszelewskiego odbędzie się w terminie 1-szym licytacja ruchomości należących do dłużnika Wandy Komendzińskiej i Bronisławy Komendzińskiej składających się z różnych mebli, maszyn do szycia, reflektorów wystawowych, urządzenia sklepowego, czajnika elektrycznego, towarów w sklepie i manekinów wystawowych oszacowanych na łączną kwotę zł 5.300. Ruchomości można oglądać w dniu, miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Komornik.

I. Km. 398/37. E. 628/37. Komornik Sądu Grodzkiego w Nowym Sączu rewiru I-go Józef Maresz mający kancelarię w Nowym Sączu ul. Lwowska nr 15 na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 19 stycznia 1938 r. o godzinie 11-tej w Sądzie Grodz. w Nowym Sączu odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należących do dłużników Chaji Rosenowej, Fani Thalerowej i Gusty Mahler 3/6 cz. nieruchomości lwh. 1609 ks. gr. gm. kat. Nowy Sącz obj. dłużniczek po 1/6 części własnej.

Realność ta znajduje się w Nowym Sączu za Kamienicą na przedmieściu przy ul. Lwowskiej, a z drugiej strony przy ul. Barskiej. Na parcelach budowlanych znajduje się: dom parterowy, dom parterowy bez piwnic, przybudówka z desek, oficyna murowana, szopa z desek, druga szopa, wychodki, trzecia szopa, studnia murowana, brama wjazdowa i 13 szt. drzew owocowych.

3/6 części nieruchomości oszacowane zostały na sumę zł 20201 gr 36, cena zaś wywołania wynosi zł 15151 gr 02. Rękojmia wynosi zł 2.020.

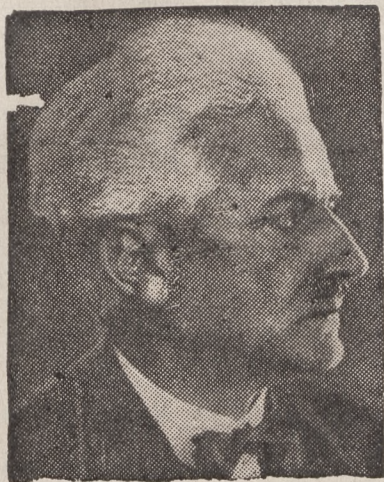
Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 cz. ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowo publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji, że w ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8—18-ej akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie. Komornik.

II. Km. 767/37. Komornik Sądu grodzkiego w Zakopanem, Rewiru II mający kancelarię w Zakopanem przy ul. Kościuszki nr 1924 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości że na wniosek Jana Kalety w Zakopanem dnia 30 grudnia 1937 r. o godzinie 10.30 w Zakopanem przy ul. Krupówki odbędzie się w terminie 1-ym licytacja ruchomości należących do dłużnika Wacława Krzeptowskiego — konia, wozu, sanek, krowy, i powozu, oszacowanych na łączną kwotę zł 1390, o godzinie 10.40 u dłużn. Franciszka Pawlicy — kasy ogniotrwałej i szafy oszac. na łączną kwotę zł 360, — o godzinie 10.50 u dłużn. Józefa Pawlicy — radiodiodniarza i głośnika radiowego,

oszac. na łączną kwotę zł 800 i o godzinie 13.45 u dłużn. dr J. Rajtara — powozu krytego oszacowanego na łączną kwotę zł 900. Ruchomości można oglądać w dniu, miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Komornik.

Zgon Andrzeja Struga

Onegdaj zmarł znakomity pisarz polski Andrzej Strug (Tadeusz Gałęcki) urodzony w r. 1873. Andrzej Strug pias-

tował mandat senatorski z ramienia Polskiej Partii Socjalistycznej, zaś w latach przedwojennych był jednym z pierwszych organizatorów „Strzelca”, stworzonego przez Józefa Piłsudskiego; w latach wojny był oficerem frontowym I ej Brygady. W twórczości swojej Strug pozostał wierny przez całe życie wzniosłym ideom sprawiedliwości społecznej, w których ujęciu był ideowo zbliżony do Żeromskiego.

Na zdjęciu naszym podobizna Andrzeja Struga.

KRONIKA

KALENDARZYK

27 P. Jana Ewang.
28 W. Młodzianków
29 S. Tomasz
30 C. Eugeniusza
31 P. Sylwestra
1 S. Nowy Rok
2 N. Imienia Jez.

—O—

OSOBISTE:

Inż. Henryk Szurman, zasłużony prezes ogniska K. P. W. w N. Sączu odchodzi z dniem 1 stycznia 1938 r. z Warsztatów Kolejowych w N. Sączu do przemysłu górnośląskiego. Inż. Szurmana niezwykle czynnego społecznika i urzędnika, żegnają Nowy Sącz ze szczerym żalem, życząc mu na nowym stanowisku tyle uznania i sympatii, ile jej miał wśród sądeckiego społeczeństwa.

Odnaczenia. Srebrnym Krzyżem Zasługi odznaczony został przed kilku nastu dniami p. **Mieczysław Szurmiak** kierownik szkoły w Zawadzie, doskonały literat, autor kilku dramatów jak: „Premiera”, „Zbrodnia” i t. d. Zasłużony i wytrwały kierownik grupy sądeckiej na Świętach Gór, wybitny pracownik i wskrzesiciel regionalizmu sądeckiego.

Srebrnym Krzyżem Zasługi odznaczony został także p. **Władysław Jarosz** inspektor Samorządu Gminnego w Wydziale powiatowym nowosądeckim, wybitny samorządowiec i dobry mówca. P. Władysław Jarosz jest bratem znanego podróżnika i uczonego Dra Stefana Jarosza. Obu tak słusznie Odnaczonym, przesyła redakcja Głosu Podhala, którego to pisma obaj odznaczani są cennymi współpracownikami, najserdeczniejsze gratulacje.

Sądeczanin odznaczony za pracę dla Pomorza. Zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 grudnia br. odznaczony został za zasługi na polu przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, prof. Władysław

Golik w Wąbrzeźnie na Pomorzu. Prof. Władysław Golik pochodzi z N. Sącza. W czasach gimnazjalnych był wybitnym pracownikiem na terenie harcerskim w N. Sączu. W czasie powodzi w roku 1934 niósł prof. Golik bawiący na wakacjach w N. Sączu, ofiarną i bohaterką pomoc zagrożonym i ginącym od fal wezbranego Dunajca. Obecnie pracuje prof. Golik w jednym z wąbrzeskich gimnazjów oraz w zakresie przysposobienia wojskowego na Pomorzu: jest oficerem rezerwy. Tak odznaczonemu jak i jego Rodzicom mieszkającym w N. Sączu, będącym szczerymi przyjaciółmi naszego pisma — składamy serdeczne gratulacje.

Z M. Kom. Kasy Oszczędności.

W dniu 10 listopada br. wybrany został a w dniu 18 listopada zatwierdzony przez Związek Kas Oszczędności, Zarząd M. Komun. Kasy Oszczędności w N. Sączu w następującym składzie: dyrektor zarządzający Władysław Adamczyk, zastępca dyr. zarządzającego Eugeniusz Alexander oraz członkowie pp. Dr. Zaranek Stanisław, Górka Łucian, Tenzer Salamon. Zarząd ten uważać będzie za najważniejsze zadanie, w myśl programu pracy Kasy utrzymać to zaufanie klientów do Kasy, jakim cieszyła się ona zawsze. Nie będzie to, mimo obecnych trudności gospodarczych, w społeczeństwie, uciążliwym, gdyż obecny Zarząd to też ludzie fachowi i owiani najlepszymi chęciami. Kasie Oszczędności w N. Sączu należy życzyć dalszego rozwoju.

n spektorat Pracy mieści się obecnie przy ul. Jagiellońskiej 66, na przeciw szkoły powszechnej im. Konarskiego („ciuciubabki”). Podajemy to do wiadomości tym, którzy zwracali się do nas z zapytaniem w tej sprawie.

Podziękowanie. Do Wielmożnego Pana inż. Henryka Wolfsohna Dyr. Firmy „Zapory i Roboty Hydrauliczne w Rożnowie. Wybitnie obywatelskie stanowisko, zajęte przez Pana Dyrektora, PP. Urzędników i Robotników Firmy wobec akcji Pomocy Zimowej Bezrobotnym, wyrażone w formie nadesłania Powiatowemu Komitetowi Pomocy Zimowej Bezrobotnym kwoty zł 3.026 gr 80 tytułem zdeklarowanych datków po dzień 1 grudnia 1937 r. składania mnie do złożenia gorącego podziękowania Panu i całemu Zespołowi Pracowników Firmy.

Przewodniczący:
Dr. M. ŁACH.

Sprawozdanie ze zbiórki w Nowym Sączu na „Bazylikę Morską” w Gdyni. Zbiórka urządzona przez Ligę Morską i Kolonialną w N. Sączu na Bazylikę Morską w Gdyni dała następujący dochód: po kościołach zebrano: we farze 60 zł, w kościele OO. Jezuitów 25 zł, w kaplicy gimnazjalnej 16 zł, w kościele kolejowym 7.50 zł, Robotnicy Państwowego Zarządu Wodnego złożyli 60.20 zł, na książeczkę składki wpłynęło 93.50 zł. Razem 262.20 zł. Z tego pokryto afisze z rozklejeniem 11 zł. Przekazano czekiem na Bank Gospodarstwa Kraj. w Gdyni kwotę 251.20 zł.

Wszystkim ofiarodawcom a wszczególności Przewielebnemu Duchowieństwu za ułatwienie zadania składa serdeczne „Bóg Zapłać” — Zarząd Obwodu.

Loteria obrazów Artystów Malarzy. Koło Przyjaciół Harcerstwa w N. Sączu (na podstawie zezwolenia Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych w Nowym Sączu z dnia 13 grudnia 1937 r. Nr. 54/284/37.) urządza loterię obrazów artystów malarzy. Czysty dochód przeznaczony na budowę Domu Harcerza w Nowym Sączu. Ciągnięcie odbędzie się publicznie w Domu Społecznym im. Gen. Br. Pierackiego dnia 6 lutego 1938 r. o godzinie 12-ej.

Księgarnia Roman Pisz

dzierżawcy

Związek Polskich Kupców

Nowy Sącz — ul. Jagiellońska 5.

poleca: bogato zaopatrzonego skład materiałów piśmiennych oraz wszelkich potrzeb biurowych. Kalki i szkicówki inżynierskie. Papier światłoczuły „Ozalid”. Papiery i kalki milimetrowe w rolkach i arkuszach. Druki dla Urzędów Parafialnych i Samorządów gmin. Ceny konkurencyjne. Gatunki pierwszorzędne.

Kostiumowy bal dziecienny.

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci urządza 8 stycznia 1938 r. Kostiumowy bal dziecienny, który odbędzie się w dużej sali Domu Robotniczego. Na program złożą się: zabawy dla dzieci, scena, tańce narodowe, regionalne, rewiowe, choinka, gwiazdka i tp. Początek o godzinie 2-ej popołudniu. Wstęp 40 gr, dla dzieci 20 gr.

Teatr Robotniczy przygotowuje na styczeń sztukę pt. „Profesja pani Warren”, z p. Heleną Paleczewską w roli tytułowej. Zaraz po świętach powtórzone będą: „Ludzie na krzyż” i „Nieusprawiedliwiona godzina”.

Samobójstwo młodej kobiety.

W sobotę 18 bm. odebrała sobie życie wystrzałem z rewolweru Józefa Słowikówna licząca lat 25, zamieszkała w Nowym Sączu przy ul. Nawojowskiej. Powodem samobójstwa niesnaski rodzinne.

Dalsze brukowanie placu im.

gen. Dąbrowskiego. Magistrat przystąpił do brukowania dalszej części placu im. gen. Dąbrowskiego.

Ferie zimowe młodzieży szkolnej

rozpoczynają się dnia 22 grudnia i trwać będą do 9 stycznia 1938 r.

Wieczór Sylwestrowy

urządza Towarzystwo Kasynowe w N. Sączu w salach swojego kasyna przy ul. Jagiellońskiej.

Miejski Komitet Pomocy Zimowej

urządza dnia 5 stycznia 1938 r. zabawę w salach domu im. Pierackiego, z której dochód przeznaczony będzie na Pomoc Zimową dla bezrobotnych.

Zebranie informacyjne w K. P.

W. Nowosądeckie Ognisko K. P. W. objawia niezwykle żywą działalność. Ostatnio Zarząd Ogniska w porozumieniu z Zarządem Okręgowym w Krakowie przygotował cykl odczytów z zakresu literatury i kultury regionalnej. Cykl ten rozpoczął odczytem o twórcy regionalizmu podhalańskiego, Orkanie, red. Tadeusz Giewont-Szczecina, w piątek 10 grudnia. Odczyt odbył się w świetlicy K. P. W. (Pawilon kolejowy) przy ul. Kolejowej. Z ramienia K. P. W. Okręgu Kraków, przybył na to zebranie jako delegat dr. Kaliciński.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

WPan K. Olszewski — Żegle-tów-Zdrój: O artykuł na temat autostrady w Dolinie Popradu — prosimy. »Budżet« w numerze świątecznym.

WPan Julian Fecica, Łososina

dolna: Artykuł o kursie pójdzie w numerze noworocznym. Przecież w poprzednim Głosu Podhala czytaliście, że świąteczny numer wyjdzie 22 grudnia, jak zatem możemy zamieścić Wasz artykuł na 5 godzin przed wydrukowaniem gazety? To są niemożliwości i tu nie pomoże fakt, że numer jest powiększony objętościowo. Nie możemy przecież wyrzucać artykułu już złożony, tracąc na czasie przez to a składać Wasz tak opóźniony. Trudno, samiście winni. Jeden dzień w poczcie robi wielką różnicę. Cześć!

OBWIESZCZENIE LICYTACYJ

Km. 312/37. Komornik Sądu Grodzkiego w Grybowie, mający kancelarię w Grybowie przy ul. T. Kościuszki — na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do wiadomości, że na wniosek wierzyciela Towarzystwa Zaliczkowego w Grybowie — w dniu 21 stycznia 1938 r. o godzinie 11-ej w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Grybowie nr 31 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu nieruchomości, składającej się:

1) z całej realności obj. lwh. 10 gm. kat. Korzenna,

2) z całej realności obj. lwh. 12 gm. kat. Korzenna, stanowiącej własność dłużniczek Ludwika z Gryzłów 1-vo Susowej 2 vo Gadowej w Korzennej.

Na realności obj. lwh. 10 gm. kat. Korzenna stoją dwa domy mieszkalne, z których jeden stary, zniszczony, zbudowany jest z drzewa, kryty słomą, obejmujący 2 izby, komorę i sieni, — natomiast nowy dom z drzewa, kryty dachówką jest jeszcze niewykończony. Obok domu znajduje się stodoła i studnia.

Parcele wchodzące w skład real. obj. lwh. 10 gm. kat. Korzenna o obszarze 16 morgów 1150 sążni i real. obj. lwh. 12 gm. kat. Korzenna o obszarze 1 morga 902 sążni — stanowią pole orne o glebie glinowatej, średnio urodzajnej i wyrab leśny.

Realności wymienione oszacowane zostały na kwotę pod 1) 10.254.30 zł, pod 2) na kwotę 779.60 zł. Cena wywołania wynosi pod 1) 7.690.72 zł, pod 2) 584.70 zł. Rękojnia wynosi pod 1) 1.026 zł, pod 2) 78 zł.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojnię w gotowiznę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 cz. ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją, można oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8—18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim.

Komornik.

I. Km. 523/37 i I. Km. 631/37 i dalsze. Komornik Sądu Grodzkiego w Zakopanem, rewiru I. urzędujący w Zakopanem, przy ul. Kamieniec na zasadzie art. 602—604 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 grudnia 1937 r. o godzinie 11.30 przy ul. Nowotarskiej 4 w drukarni H. Eisena odbędzie się 2-ga licytacja, na której zostaną sprzedane meble, ubrania, zegary, aparat radiowy, kilim i papier drukarski oszacowane na zł 865, — a o godzinie 13 na dworcu kolejowym w Zakopanem 2-ga licytacja nieruchomości a to wódek słodkich, urządzenia bufetowego i kuchennego, naczyń kuchennych i stołowych oraz lodowni, oszacowanych na zł 731.70.

Ruchomości powyższe można oglądać w dniu licytacji, w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Komornik.

I. Km. 1438/36. Komornik Sądu grodzkiego w Jasle rewiru I. Ferdynand Pelikan mający kancelarię w Jasle ul. Staszica nr. 3 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, dnia 7 stycznia 1938 r. o godzinie 12 w Jasle na targowicy odbędzie się 1 licytacja ruchomości należących do dłużnika Kazimierza Adamskiego składających się z: 1 kasztana łysego rocznego 1/2 krwi ang., 1 źróbek gniady dereszow. 1/2 krwi ang. anglo-arab., 1 klacz skarogniada z gwiazdką na głowie, oszacowane na łączną sumę 700 zł nadto 1 źrebica roczna kasztanka 3/4 krwi ang., 1 źrebica roczna skarogniada i źrebica roczna gniada oszacowa-

nych na łączną sumę 750 zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Komornik.

Km. 240/36, Km. 362/35, Km. 502/35, Km. 615/35 i Km. 445/37. Komornik Sądu Grodzkiego w Krościenku n/D Mgr Kazimierz Żarnecki mający kancelarię w Krościenku n/D ul. św. Kingi na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 24 stycznia 1938 r. o godzinie 10 w Sądzie Grodzkim w Krościenku n/D sala nr 3 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należących do dłużniczek Katarzyny z Mastalskich Wierciochowej

nieruchomości obj. lwh. 760 ks. gr. gm. kat. Szczawnica, położonej w Szczawnicy wyżnej składającej się z parcel gruntowych l. kat. 8619, 8604/1, 8527/1 i 8526/2 oraz budowlanych l. kat. 727 i 728 o łącznym obszarze 938 sążni. Na nieruchomości tej znajdują się dwie jednopiętrowe wille drewnianej konstrukcji, położone przy ul. Sobieskiego, a stanowiące pensjonaty nazwane „pod św. Kingą”. Nieruchomość ma urządzoną księgę gruntową przechowywaną w urzędzie ksiąg gruntowych przy Sądzie grodzkim w Krościenku n/D.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 52.778 gr 72, cena zaś wywołania wynosi zł 39.584 gr 04.

Rękojnia wynosi zł 5.277 gr 88.

Rękojnię należy złożyć w gotowiznę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godz. 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim.

Również wzywa się wszystkie urzędy, które to dotyczyć może do zgłoszenia zestawień podatków względnie innych danin publicznych w terminie najpóźniej w dniu licytacji pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia.

[Komornik.

I. Km. 638/37. Firma Heffner i Berger w Katowicach cja Dom Ludowy w Bukowinie peto zł 300 zpn. Komornik Sądu Grodzkiego w Zakopanem I rewiru Wiktor Jeleński mający kancelarię w Zakopanem ul. Kamieniec na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 grudnia 1937 r. o godzinie 12 tej w Bukowinie odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Domu Ludowego składających się 500 książek powieściowych różnych autorów oszacowanych na łączną sumę zł 750.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Komornik.

I. Km. 565/37. Feliks i Maria Dotzyccy w Piątkowcu koło Mielca cja Zofia z Morawskich Kościalkowska w Zakopanem o zł 5488 zpn. Komornik Sądu Grodzkiego w Zakopanem I-szego rewiru Wiktor Jeleński mający kancelarię w Zakopanem ul. Kamieniec na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 12 stycznia 1938 r. o godzinie 10.30 w Zakopanem „Biały Dworek” ul. Chałubińskiego odbędzie się 2-ga licytacja ruchomości, należących do Zofii z Morawskich Kościalkowskiej składających się z pianina, konsoli z lustrem, dwóch lichtarzy brąz. (świeczników) i maszyny do szycia „Singer” oszacowanych na łączną sumę zł 570.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Komornik.

Idąc lekko w jasny mroźny dzień, w ciepłym palcie, po smacznym posiłku, unikamy wzroku kulących się z zimna nędzarzy. — Wówczas dobrze jest poczuć palcami w kieszeni kwitek opłaconej składki na POMOC ZIMOWĄ.

Km. 1706/36 — 410/37. Komornik Sądu Grodzkiego w Brzesku Stanisław Czapkiewicz, mający kancelarię w Brzesku ul. Krótka l. 136 na podstawie art. 676 i 679 kpc., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20 stycznia 1938 r. o godzinie 9.30 w Sądzie Grodzkim w Zakliczynie, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu, należących do dłużnika Franciszka Wójcika zam. w Faściszowej, a to 605/896 części realności lwh. 108 ks. gr. gm. kat. Faściszowa obj. Na realności tej składającej się z 1 pb. i 8 pgr. o łącznym obszarze 9 morgów 669 sążni² stoi dom, stajnia, stodoła i chlewy. Udział dłużnika podlegający sprzedaży oszacowany został na kwotę 8857 zł 20 gr. Cena wywołania wynosi kwotę 6642 zł 90 gr. Rękojnia wynosi 885 zł 72 gr.

b) 1/8 części realności lwh. 194 ks. gr. gm. kat. Faściszowa obj. składającej się z 2 pgr. o łącznym obszarze 1 morg 68 sążni². Udział dłużnika podlegający sprzedaży oszacowany został na kwotę 130 zł 30 gr. Cena wywołania wynosi 97 zł 71 gr. Rękojnia wynosi 13 zł 03 gr.

Obie te realności mają urządzoną ks. gr. przy Sądzie grodzkim w Zakliczynie.

Rękojnia powinna być złożona w gotowiznę albo w takich papierach wartościowych, bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji, że w ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie. Równocześnie wzywa się wszystkie urzędy, które to dotyczyć może do zgłoszenia zestawień podatków względnie innych danin publicznych w terminie najpóźniej w dniu licytacji, pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia.

Komornik.

Km. 1676/36 — 588/37. Komornik Sądu Grodzkiego w Brzesku Stanisław Czapkiewicz, mający kancelarię w Brzesku ul. Krótka l. 136 na podstawie art. 676 i 679 kpc., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20 stycznia 1937 r. o godzinie 9 w Sądzie Grodzkim w Zakliczynie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu, należących do dłużniczek Joanny Syrówny zam. Gawron zam. w Gwoźdźcu, a to położony realności lwh. 340 ks. gr. gm. kat. Gwoździec obj. składającej się z 1 pb. i 29 pgr. o łącznym obszarze 17 morgów 1396 sążni². Na realności tej stoi dom i stodoła. Sprzedaży podlega tylko połowa. Nieruchomość ta ma urządzoną ks. gr. przy Sądzie grodzkim w Zakliczynie.

Połowa podlegająca sprzedaży oszacowana została na sumę zł 7098, cena zaś wywołania wynosi zł 5323 gr 50. Rękojnia wynosi zł 709 gr 80.

Każdy licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojnię w gotowiznę albo

w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 cz. ceny giełdowej. — Przy licytacji będą zachowa-

wane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, — jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji. — W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją można oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim. Równocześnie na zasadzie art. 680 kpc. wzywa się wszystkie władze i inne instytucje publiczne powołane do zgłaszania należności z tytułu podatków i innych danin publicznych, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły swoje zestawienia tychże po dzień licytacji, pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawy pierwszeństwa w zaspokojeniu. Komornik.

Rozmaitości

Latający rower

W miejscowości Visola Ticino we Włoszech odbył się niezwykle pokaz latającego roweru, zbudowanego przez dwu Włochów: Bossi i Bononi. Rower ten wyposażony jest w dwa śmigła poruszane pedałami i przekładnią. Na osobliwym rowerze zasiadł znany włoski rowerzysta Gasco, który uniósłszy się na wysokość 10 metrów w powietrze, przebył około jednego kilometra.

Woda podpalaczem

Wylewy rzek w północnych Włoszech spowodowały niezwykle ciekawy wypadek w okolicy Mediolanu, gdzie rzeka Lambro załaziła piwnicę, w której złożone były większe ilości niegaszonego wapna. Wapno w połączeniu z wodą wywołało tak wielki pożar, że powstały ogień wywołał pożar budynku fabrycznego.

Można zjeść i wypić nie płacąc

Duńskie miasto Frederikshawen posiada restaurację, odznaczającą się ciekawymi właściwościami. Nie przyjmuje się tam mianowicie żadnych opłat z tytułu zamówionych potraw i napojów, lecz wręcza się gościom kartkę, na której podany jest rachunek z takim dopiskiem: „Jeżeli możesz, to zapłać; jeżeli możesz i kieszeń ci pozwala, to zapłać więcej, skoro zaś nie będziesz w stanie pokryć rachunku, uczyni to innym razem”. Tłumy gości odwiedzających restaurację wpłacają należności do puszek bez jakiegokolwiek kontroli. Nie brak wśród nich takich, którzy nie płacą. Są jednak też tacy, którzy wpłacają, znacznie większe sumy, niż to wykazał rachunek.

Z tajników kartelu drożdżowego

Z przewodu sądowego, w czasie procesu prezydenta Stefana Starzyńskiego przeciwko Władysławowi Studnickiemu, wyłoniła się sprawa działalności kartelu drożdżowego. Mimo, że na rynku zapotrzebowanie na drożdże jest wciąż duże, kartel unieruchomił 6 drożdżowni, płacąc im za t. zw. postój znaczną sumę. Jednocześnie Ministerstwo Skarbu nie wydaje koncesji na uruchomienie nowych drożdżowni. Zwiększenie w sklepach spółdzielczych popytu na drożdże skłoniło Związek „Społem” do wszczęcia starań o uzyskania koncesji. Dotychczas, choć upłynęło już kilkanaście lat od złożenia podania, pozostało ono bez odpowiedzi.

